

Compensatie of alleen maar verschuiving ?

Bij de laatste grote aanslag op een natuurreservaat, in casu „De Beer” werd herhaaldelijk gesproken en geschreven over compensatie van het verloren gegane gebied, door elders een terrein aan te wijzen als natuurreservaat. Men denkt hierbij blijkens verslagen in „Natuur en Landschap” aan duin- en strandformaties op een der Zuidhollandse eilanden. Ik vraag mij echter af of men er zich in natuurbeschermingskringen, wel van bewust is, dat hier in feite van compensatie geen sprake is.

Compensatie van een reservaat, dat voor industriële of verkeerstechnische doeleinden wordt bestemd, zou immers betekenen dat men een industrieterrein of een haven zou opofferen, teneinde daarvan kunstmatig een natuurreservaat te maken.

Nadat tijdens de oorlog 1/3 gedeelte van „De Beer” werd opgeofferd aan de landbouw, is nooit het verloren gegane stuk teruggegeven als compensatie b.v. in één der Zuiderzeepolders.

Het heeft misschien geen zin te trachten in ons overvolle landje, hunkerend naar deviezen, een cultuurterrein of industrieel project op te offeren ten behoeve van de natuurbescherming.

Maar laten wij natuurliefhebbers en -beschermers dan goed bedenken, dat we in onze bescheiden eisen om een terrein ter „vervanging” van de verloren „Beer” zeer sterk staan en zeker recht hebben op een bestaand „natuurlandschap” ter grootte van minstens de oude „Beer” d.w.z. *inclusief* het tijdens de oorlog gevorderde gedeelte en liefst nog groter.

Er blijft dan immers nog altijd verlies, want het nieuw te bestemmen gedeelte, bestond reeds en de „Beer” is en blijft *verloren*.

Behalve voor een terrein op een der Zuidhollandse eilanden, dat misschien slechts een flauwe afspiegeling zou zijn van de oude „Beer”, zouden wij eens kunnen gaan vechten voor een „Flevo-reservaat” van internationale betekenis, een afzonderlijk poldertje in één der nieuwe IJsselmeerpolders, waar de waterstand opzettelijk hoog wordt gehouden en zich binnen zeer korte tijd een

Door A. J. H. Baron van Lynden

moerasvegetatie zou vormen die aan zeldzame moerasvogels een onderdak zou verschaffen. (Het lijkt gewenst, ook flinke gedeelten vrij te houden van begroeiing, vooral als pleisterplaats voor doortrekkers en overwinteraars).

Wellicht zouden de hoge beheerskosten ten dele kunnen worden goedgemaakt door een zeker economisch beheer, d.w.z. riet snijden na de broedtijd e.d., al moet er natuurlijk ook overjarig riet blijven staan.

Ik hoop dat dit artikeltje een bijdrage moge vormen tot een nadere gedachtenwisseling, of in ieder geval voor onze natuurbeschermers nog eens moge onderstrepen hoe redelijk en gegrond — ook internationaal gezien — onze eisen voor een strikt reservaat elders wel zijn, een reservaat waarvan bij de tot standkoming direct de veiligheid voor de toekomst door *alle* instanties, landbouw, militairen, verkeer en industrie onvoorwaardelijk waarborgd tot in lengte van dagen!

Laten wij de aanslagen op het Twiske, het Zwanenwater, de Dwingelose Heide en vele andere terreinen toch niet zo licht vergeten!

Wanneer we lezen, dat een gebied tot natuurreservaat wordt bestemd, kraaien wij victorie. Maar we vergeten, dat dit geen nieuwe aanwinst is, doch hoogstens een, helaas meestal nog dubieuze, beveiliging van een reeds lang bestaand natuurterrein.

Holen voor bergeenden

In verband met de opmerking van de heer C. Sipkes, in het vorige nummer van „Het Vogeljaar”, inzake de met de grondboor gemaakte gaten voor *bergeenden*, kan ik meedelen dat wij in de Wassenaarse duinen sedert enige jaren met korte buizen een dergelijke proef aan het nemen zijn. De buizen worden daar, waar de toestand naar menselijke berekening zo gunstig mogelijk is, ingegraven, waarbij gezorgd moet worden, dat aan het eind van de buis een grotere ruimte (een kamertje) wordt uitgegraven. Wij brachten buizen aan met een grote diameter voor *bergeenden* en met een kleine voor *tapuiten*. Tot dusver bleef succes uit.

Mogen wij t.z.t. van de heer Sipkes vernemen of zijn met de grondboor verkregen holen, die de natuurlijke toestand veel meer nabij komen dan onze buizen, resultaten hebben opgeleverd?

H. VAN DONGEN